

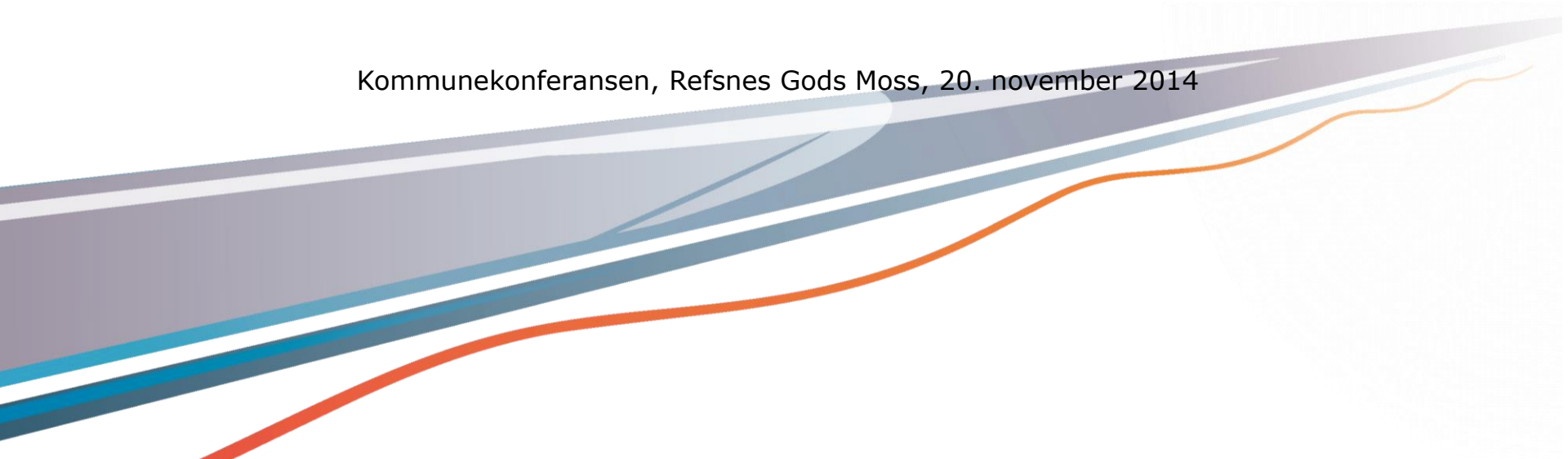

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

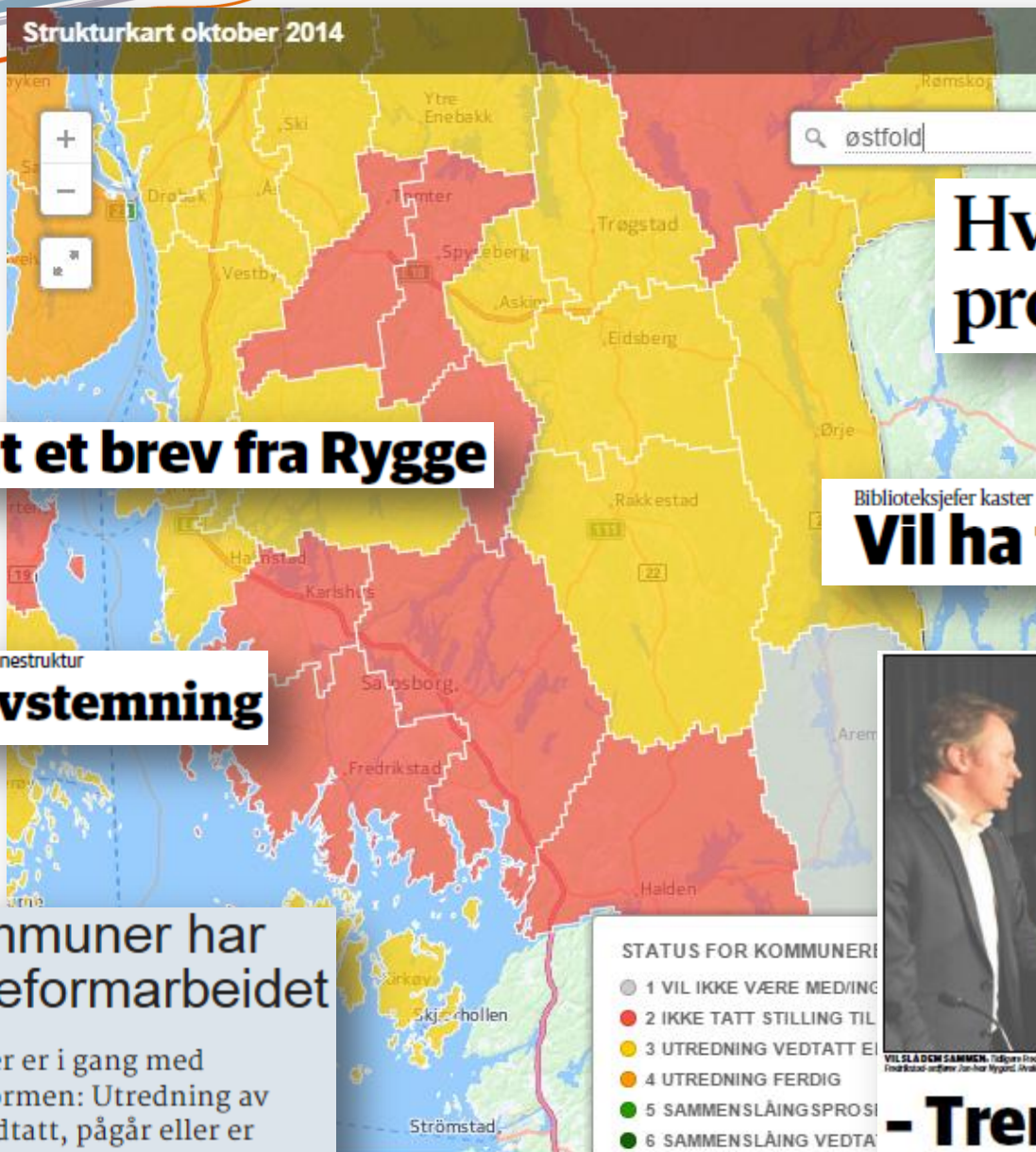
Kommunereformen - hvor langt har kommunene kommet?

Statssekretær Jardar Jensen

Kommunekonferansen, Refsnes Gods Moss, 20. november 2014

Strukturkart oktober 2014

Hvorfor provosert?

Går snart ut et brev fra Rygge

Biblioteksjefer kaster seg inn i kommunedebatten

Vil ha flere oppgaver

Frp i Rygge vil spørre folket om kommunestruktur

Vil ha folkeavstemning

250 kommuner har startet reformarbeidet

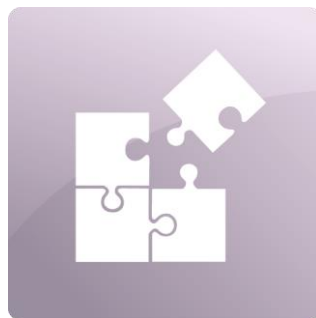
250 kommuner er i gang med kommunereformen: Utredning av struktur er vedtatt, pågår eller er ferdig.

VIL SLÅ DEM SAMMEN. Tidligere Fredrikstad-borgerne Thoralf Gjelstad (til høyre) gjorde sitt til å få opp kommunedebatten. Fredrikstad ordfører Jan-Henry Myrnes, Alvøen ordfører Chrud N. Sævi og Fredrikstad politiker Vilje D. Gjø. (Bilde: NTB/ANSA/REUTERS)

- Trenger én i eliteserien

” Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er derfor **positive** til at alle landets kommuner **høsten 2014** inviteres til å delta i **prosesser** med sikte på å vurdere og å **avklare** om det er aktuelt å slå seg **sammen med** nabokommuner.

1964:

Skole, skatt, sosial-
trygdevesen,
vei. Plan og bygg i byene.

2014:

Tiårig **grunnskole**, **beredskap** mot forurensing ,
bosetting av **flyktninger**, **avfallshåndtering** og avløp,
kommuneleger, **helsestasjon**, somatiske **sykehjem**,
psykisk **utviklingshemmede**, miljøvern, undervisning
barn i institusjoner, vilt- og **naturforvaltning**,
landbrukskontorene, SFO, musikk- og **kulturskoler**,
LAR, **psykisk helse**, **fastlegeordning**,
forhandlingsansvar for **lærere**, klinisk **veterinærvakt**,
lovfestet rett til **barnehageplass**, **krisesentre**,
kvalifiseringsprogrammet, nasjonalparkstyrer,
beredskapsansvar, samhandlingsreformen,
folkehelseansvar.

Best i Norge på samarbeid

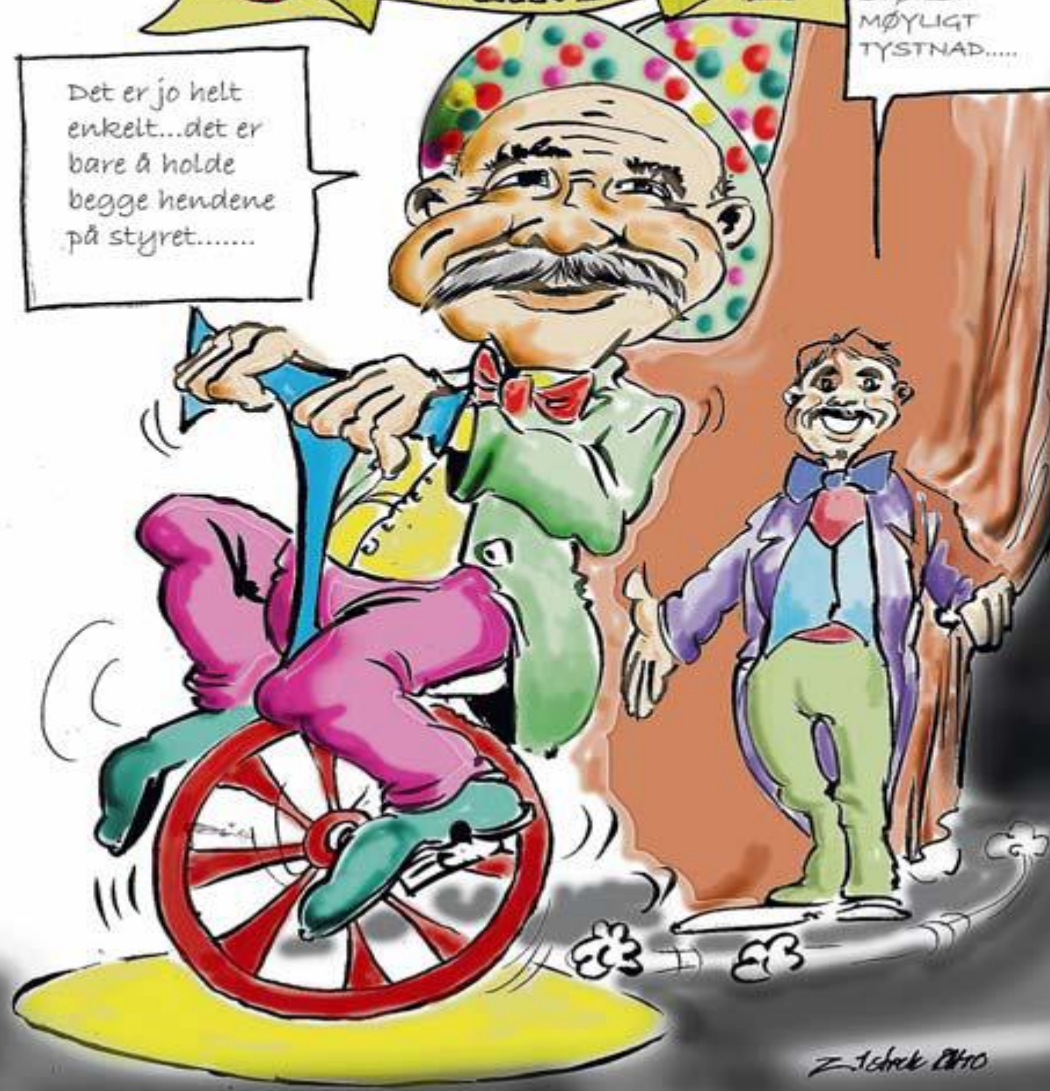

SIRKUS
SAMARBEID

Det er jo helt
enkelt...det er
bare å holde
begge hendene
på styret.....

Og for første
gang i Norge
KOMMUNE-
SAMARBEID
- OCK VI BER OM
STØRST
MØYLT
TYSTNAD.....

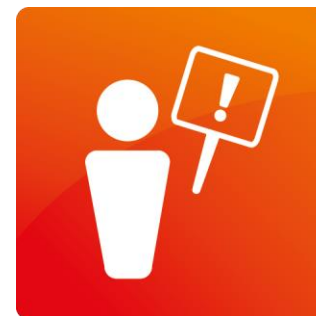
Kommunereform- mål

- ▶ Gode og likeverdige tjenester
- ▶ Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- ▶ Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- ▶ Styrket lokaldemokrati

Hvorfor reform?

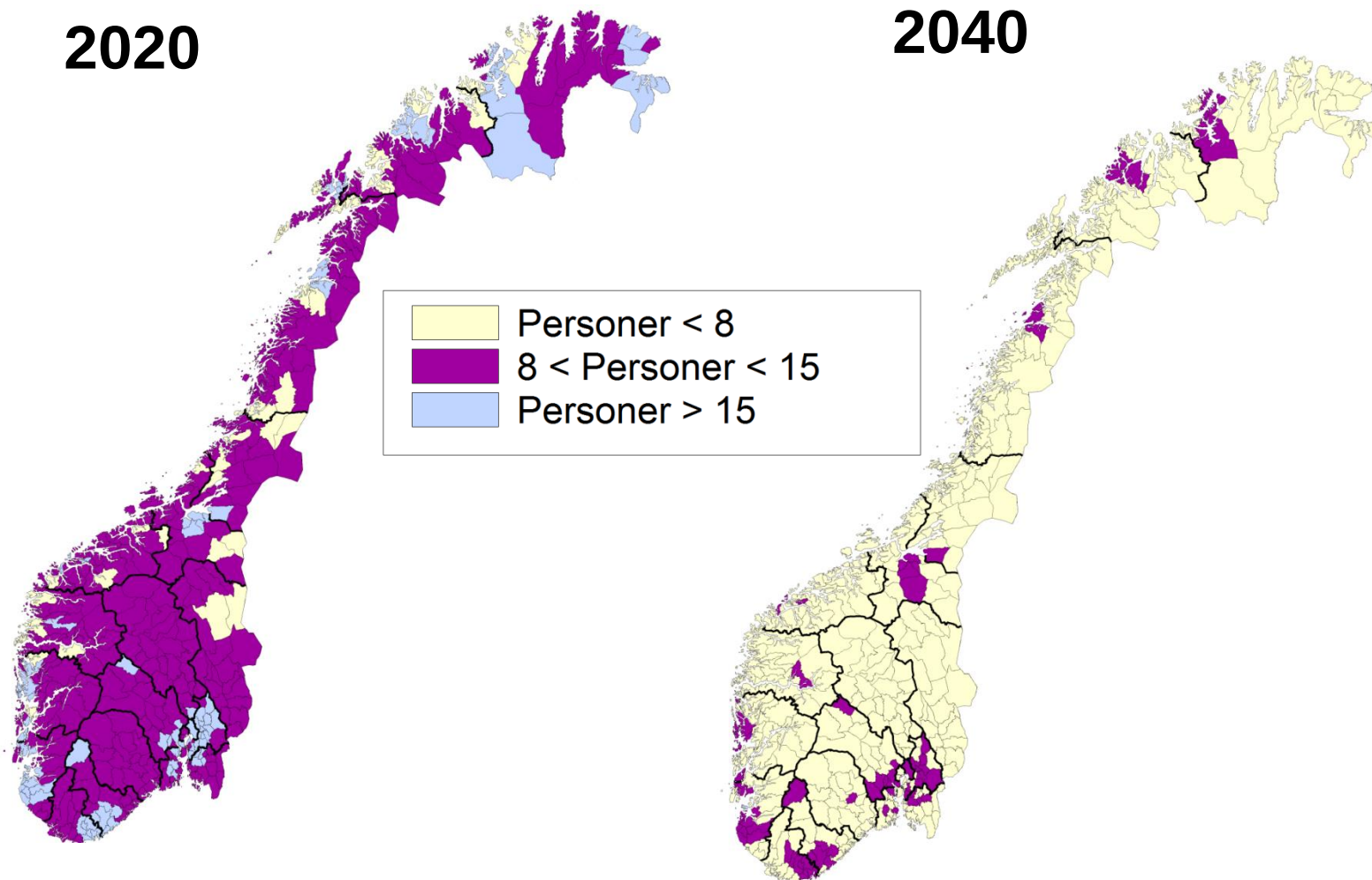
- Uhensiktsmessige grenser
 - Kapasitet og kompetanse
 - Lokaldemokrati under press:
 - interkommunalt samarbeid
 - sterk statlig detaljstyring
- Utfordringer for både store og små kommuner

Antall personer i arbeidsfør alder per person over 80 år

2020

2040

Organisering og verktøy

- Regionale prosesser 2014-2016
- Fylkesmannen ansvarlig for igangsetting
 - Prosessleder hos hvert embete
- Ønske om samarbeid FM og KS regionalt
- Veileder om prosess
- Standardiserte faktaoppsett, nettside
- Innbyggerundersøkelser

Økonomiske virkemidler i reformperioden

- Engangskostnader
 - 20-65 mill. kroner
- Reformstøtte
 - 5-30 mill. kroner
- Inndelingstilskuddet i reformperioden
- Gjennomgang av inntektssystemet

Indre Østfold

Innbyggere per 1. januar 2014

Hobøl 5 187

Spydeberg 5 620

Skiptvedt 3 727

Våler 4 978

Sum 19 512

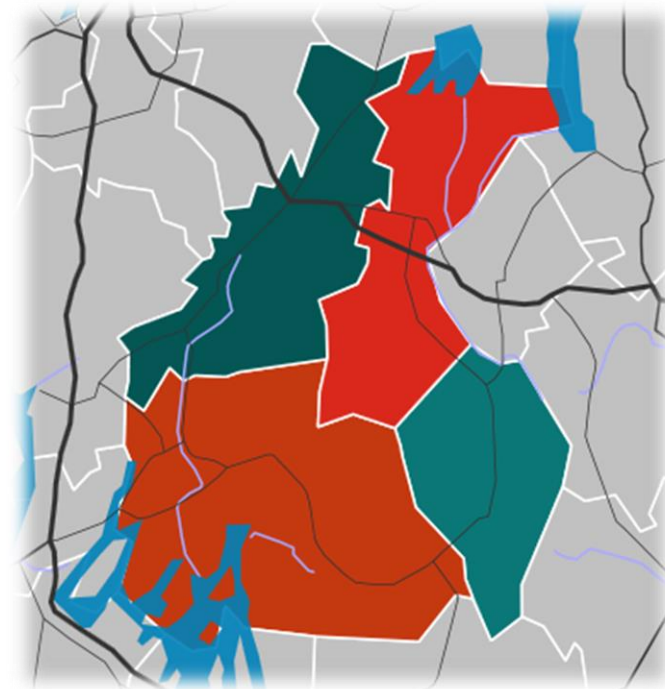
Engangskostnader 40 000

Reformstøtte 20 000

Sum 60 000

Inndelingstilskudd (2014) 36 992

Beløp i 1000 kr

Mosseregionen

Innbyggere per 1. januar 2014

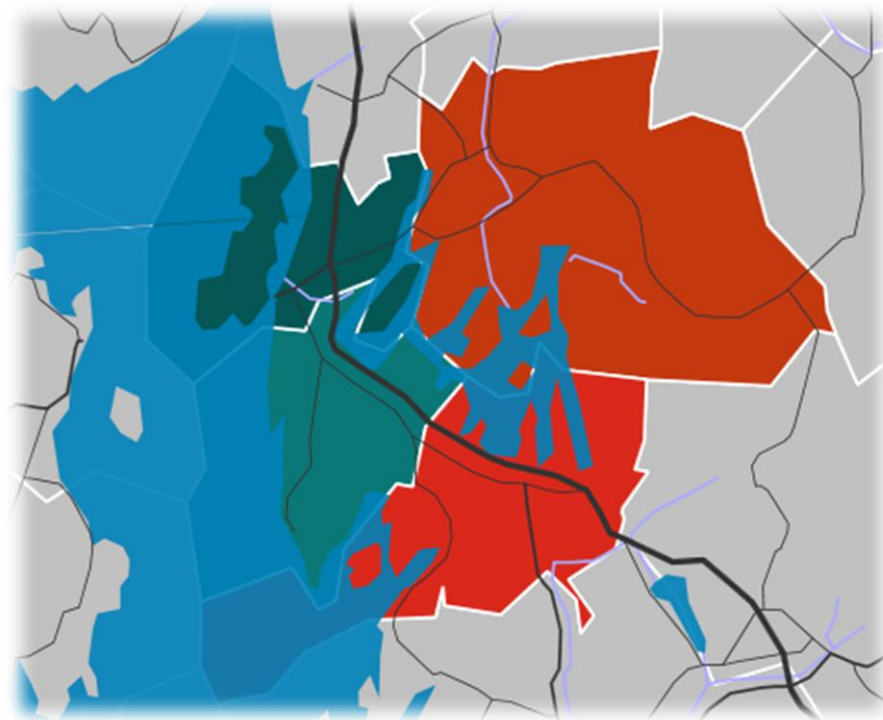
Moss 31 308

Råde 7 104

Rygge 15 101

Våler 4 978

Sum 58 491

Engangskostnader 50 000

Reformstøtte 30 000

Sum 80 000

Inndelingstilskudd (2014) 36 992

Beløp i 1000 kr

Erfaringer fra sammenslåinger

- Økt handlingsrom
- Bedre tjenester, større fagmiljø
- Mer ressurser til tjenester
- Desentralisert tjenestetilbud
- Likebehandling/rettssikkerhet
- Lettere å unngå inhabilitet
- Snudd negativ befolkningsutvikling

- Det var helt avgjørende at dette ble gjort. Vi hadde ikke hatt et velfungerende lokalsamfunn om vi ikke hadde gjort det, sier Sven-Åke Hagen (Sp), tidligere ordfører i Skjerstad.

NRK Nordland 24.10.2014

KOMMUNEREFORMEN

Ungdom vil ha større kommuner

■ Oppstart for kommunereformen i Møre og Romsdal ■ Politikerne ble oppfordret til å «levere varene»

Kommunereformen gjelder vår framtid, uenighet er sunt. Men vi oppfordrer politikere til å levere. Og glemt ikke oss unge.

ADAM GJØNDØM
ogst.gjondom@uio.no

MOLDE: Det var Sjur August Waagbø og Odd Mønstad fra Ungdomspanelet som sa «klar, ferdig, gå» til deltakerne fra alle fylkeskommuner. De var samlet i Molde.

Dette var oppstart for kommunereformen i Møre og Romsdal. – Dere kan gjøre to ting: enten å slå sammen, eller gjøre det beste ut av det. Ingen skal svarte, for det kan være mye godt å hente på kommunereformen, mente de engasjerte unge – midt i en ring med garvete politikere og administrative ledere rundt seg.

Tåkefogt. – Det blir en metafor, her er mye tåkefogt, påpekte ans. fylkesmann Rigmor Brønne, som har ansvaret for arbeidet med ny kommunereform. Går den gang. Tåka hang tykk over Molde i går. Den var så tykk at verken departementsråd Elvind Dale fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet eller tidligere fylkesrådmann og statsråd Mats Sandman var fysisk til stede. De satt varfart på Gardermoen.

Appell. Waagbø og Mønstad kom med fire nøkkelpunkter: jobb, skole, fritid og kommunikasjoner. Her

var de overbevist om at store enheter kunne utføre dette bedre enn de små. Men samtidig oppfordret de til å tilbed i distriktsene må forbli.

– Større enheter kan viske bort ulikhetene vi har. Men annet på skole. Det er store utfordringer på kollektivtransport. I dag kan ikke en ungdom som har lærlingsjobb i Molde komme seg hjem til Frana etter skole. Det er deres oppgave å løse dette, appellerte ungdommen. Som innrettet på rivaliseringen var stor også i ungdomspanelet – med godt opplyst debatter.

Improvviserte. Rigmor Brønne var flink til å improvisere. Her ble deltakerne smidde i et utendørs til å stille spørsmål rundt kommunereformen. Deretter ble de satt rett i gruppearbeid. Det var vanskelig å se hvem som fridde til breven. Men engasjementet var stort hos flere. Og spørsmålene var mange.

Er det de tre største kommunene i Møre og Romsdal som har fasten på en stor og god kommune? Hva med lokaldemokrati i stor kommuner? Hvordan kan vi skape tillit? Hvor stor er en stor nok kommune? Hva ligger i mulighetsrommet?

Til Aukra. Aukra kommune er en av landets rikste, og er naturlig mål for ulike frier. Ordfører Bjørn Sandman i Haram var tydelig i en direkte henvendelse til ordføreren i Aukra. «Kan du fortelle hvordan vi kan slå sammen en blakk kommune med en rik?»

Reformprosessen er i gang.

Samlet: Åtte ordførere samlet til oppstart for kommunereformen, fra v. Bernhard Riksfor, Einar Blien, Hans Endre Sæterøy, Odd Mønstad, Nils Johan Gjendø, Lars Olav Hustad, Torgeir Dahl og Geir Inge Lien.

Fri: Molde's ordfører Torgeir Dahl var oppstart av mulighetene og fri til nabokommuner om å bli med i en stor enhet.

Tydelig appell: Odd Mønstad og Sjur August Waagbø fra Ungdomspanelet sa «klar, ferdig, gå» til oppstart for kommunereformen i fylket. De oppfordret politikere til å levere varene og ikke glemte de unge i prosessen.

ALLE FOTO: ENK BENTLAND

Tre spørsmål til 10 ordførere

1) Hvem synes du det er naturlig for din kommune å slå seg sammen med? 2) Med de utfordringer som venter, kan din kommune fortsatt klare seg alene? 3) Om det ikke blir enighet om løsninger, vil det være OK å slå sammen kommuner med tvang?

Odd Steinseth, Eide
1) Dette skal utredes, jeg synes ikke det er riktig å gå ut med klare meninger før vi er godt i gang med arbeidet. Men mulighetene er flere, både mot Romsdal og mot Nordmøre.

2) Nei, ikke med kommunale oppgaver som er tillagt oss i dag.

3) Ja, men da er det viktig at det tas geografiske hensyn.

Bernhard Riksfor, Aukra
1) Vi har vedtatt på å slå oss sammen med Midstun når informasjon med budstiftelse er på plass. Det står vi ved.

2) Jeg føler meg nok så trygg på at vi skal klare oss godt alene, forutsatt at dagens rammevilkår videreføres.

3) Det vil være innstilt alt som er «produktivt». Er det lokal og regional stor motstand mot sammenslåing, er svaret nei.

Odd Steinar Bjørkseth, Gjemnes
1) Det blir å velge mellom Nordmøre eller Romsdal, delene er på plass. Det står vi ved.

2) Nei, vi kan ikke klare oss alene. For mellom 10.000 og 15.000 innbyggere blir et minimum for å løse framtidige utfordringer.

3) Ja.

Einar Blien, Midstun
1) Vi er i en prosess med Aukra, den står vi ved. Det er avhengig av fast forbindelse mellom øyene.

2) Det klær vi ikke, jeg tror nok fem-åtte tusen innbyggere er et minimum for levestykt kommuner.

3) Nei.

Nils Johan Gjendø, Fræna
1) Fræna og Eide er geografisk naturlig for en sammenslåing. Elies har jeg satset for kystkommunen med Aukra, Fræna, Eide og Aukra.

2) Ja, det kan vi. Men kommuner bør nok ha et snitt på 11-12 tusen tusen innbyggere for å kunne løse framtidige oppgaver på en god måte.

3) Nei.

Hans Endre Sæterøy, Sandøy
1) Vi skal først gjennom en prosess før jeg vil ta stilling til dette. Men vi har flere muligheter, både samarbeid og innover.

2) Det avhenger av oppgaver som blir lagt til kommunene. Historisk klarer både store og små kommuner de fleste utfordringer. Antall innbyggere er ikke noe godt målepunkt alene.

3) Nei.

Geir Inge Lien, Vestnes
1) Vi er i en prosess der vi utreder flere alternativer. Vestnes grenser mot sju kommuner, det er mange alternativer og mye godt å velge i.

2) Vi løser dagens oppgaver på en god måte. Vi må vite mer om framtidens krav til kommuner før vi kan så fast hvor stor en kommune bør bli. Det får vi vite til våren.

3) Nei.

Lars Olav Hustad, Rauma
Jeg ser ingen grunn til å svare på dette, da en ikke vet tilstrekkelig for hva vi ny kommunereform skal innholde av oppgaver. Det får vi vite mer om i desember, da ekspertutvalget legger fram rapport nr. 2.

2) I prinsippet kan Molde greie seg alene.

3) Nei.

Torgeir Dahl, Molde
1) Jeg ser for meg en stor kommune med Molde, Fræna, Eide, Nesset, Rauma, Vestnes, Midstun og Aukra. Muligens også Gjemnes.

2) Vi samarbeider med nabokommuner i dag om så ulike tjenesteforhold. Hvor vi disse tilbudene, blir det vanskelig å greie seg alene. Da blir vi for små.

3) Nei.

Rolf Jonas Hurlen, Nesset
1) Jeg ønsker mer samarbeid om reformen før jeg er kategorisk. Men jeg ser for meg tre alternativer: enten fortsatt å være alene, slå oss sammen med Samdal eller i en stor kommune Molde.

2) Vi samarbeider med nabokommuner i dag om så ulike tjenesteforhold. Hvor vi disse tilbudene, blir det vanskelig å greie seg alene. Da blir vi for små.

3) Nei.

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

www.kommunereform.no

